

EUTANAZIJA I MORALNE DILEME

Miloš Arsić
Univerzitet u Kragujevcu, Pravni fakultet, Kragujevac

SAŽETAK

Dozvoljenost prakse voljnog okončanja života teško bolesnom licu da bi bilo lišeno daljih bolova i patnji povod je brojnih i žustrih rasprava. Stavovi o ovom kompleksnom pitanju, najblaže rečeno, nisu jedinstveni. Dok, s jedne strane, pristalice eutanazije afirmativno govore o predmetnom činu i zalažu se za njeno ozakonjenje, protivnici, predstavljajući je kao negaciju osnovnog ljudskog prava, prava na život, teže da obesmisle bilo kakav pozitivan efekat koji bi ona mogla da donese. U senci odnosa prava na život i prava na odlučivanje o smrti, odnosno polemika o opravdanosti eutanazije s pravnog aspekta, nalazi se moralni segment ovog čina, koji nikako ne sme biti zanemaren. Da li je moralno odlučivati o okončanju sopstvenog života, pre svega, imajući u vidu činjenicu da niko nije učestvovao u doноšenju odluke o njegovom otpočinjanju. Od značaja je i pitanje uticaja okolnosti konkretnog slučaja, vrste bolesti, odnosno intenziteta bolova i patnji kojima je lice izloženo, na moralnu ocenu doноšenja, odnosno izvršenja odluke o okončanju života. Osnovni zadatak predmetne teorijske obrade predstavlja upoznavanje sa osnovnim obeležjima čina eutanazije, odnosno njeno sagledavanje kroz prizmu moralnih normi, kako iz ugla lica koje donosi odluku o okončanju sopstvenog života, tako i iz ugla lekara koji predmetnu odluku realizuje. Izbor predmeta ove teorijske obrade podstaknut je, pre svega, njegovim praktičnim značajem, kao i potrebom konstantnog moralnog preispitivanja sopstvenih postupaka, posebno u kontekstu ozbiljne krize sistema vrednosti koja karakteriše savremenu epohu.

Ključne reči: eutanazija; moral; etika; medicinska.